

Miljøtilladelse

Udvidelse af kvægproduktion

Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro

30.3.2020

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 19/39753

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIKT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed	11
Driftsbygninger	13
Dyrehold, stalssystem og produktionsareal	14
Foder	16
Husdyrgødning	17
Ressourceforbrug	18
Affald	19
Spildevand/restvand	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	21
Lugt	21
Støj, rystelser og transport	22
Støv, fluer og skadedyr	25
Lys	25
Driftsforstyrrelser og uheld	26
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	27
Landskab og kulturmiljø	27
Ammoniakpåvirkning af naturområder	28
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	33
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	34
HØRING	35
SAMLET VURDERING	35
BILAG 1	36
BILAG 2:	38
BILAG 3:	39

Indledning

Miljøtilladelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra beboer på Vilslevvej 3. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering under afsnittet "høring".

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- Flexibilitet i sammensætningen af dyreholdet (kvæg).
- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.370 m² til 1.493 m².
- Renovering og udvidelse af eksisterende stald med nyt gulvsystem.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Samtidig meddeles dispensation til ændring af staldanlæg ca. 23 m fra markvandsboring. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro, matrikel nr. 9d Vilslev By. Ejendomsnummeret er 5610317532. Bedriftens CVR nr. er 33527675 og CHR nr. er 46696. Husdyrbruget ejes og drives af Mads Peter Lauridsen, Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 214868. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald- navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktions- areal m ²
2	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.086
	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	25
3	Kalve (under 6 mdr.); Dybstrøelse	48
4	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	197
	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	137
	Ialt	1.493

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

4. Ejendommens markvandsboring (DGU nr. 131.0833) skal være indrettet som en råvandsstation (se bilag 2).
5. Gl. drikkevandsboring (DGU nr. 131.2453) skal sløjfes snarest muligt og inden der sker ændringer i den eksisterende stald (byg. 4, jf. kort 2)

Husdyrgødning

6. Arealet til opbevaring af fast husdyrgødning på møddingspladsen fra kvæg, Heste, får og geder, må maksimalt være 79 m².
7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

14. I den nye/ændrede stald (byg. 4, jf. kort 2) skal produktionsarealet for 197 m² etableres med faste, drænede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod ajlefløbet. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod ajlefløbet. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i dette staldafsnit. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Spildevand

15. Udsprinklingsanlægget skal følge det aktuelle byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, som p.t. er 103.09-05. Dog skal der altid være en bufferkapacitet på min. 2 måneder f.eks. i gyllebeholdere, som kan anvendes i de tilfælde hvor forholdene til udsprinkling ikke er tilstede (f.eks. frost, tøbrud eller regnskyll).

Lugt

16. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

18. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
19. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne

konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Støv

20. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

21. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
22. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

23. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
24. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux, med mindre der arbejdes i staldene.

Landskabelige værdier

25. Til-/ombygningen skal udføres med samme tagmateriale, farve og højde som eksisterende bygninger.

Uheld

26. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte

eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpende af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 3. april 2020 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 1. maj 2020 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro har søgt om at udvide produktionsarealet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Mads Peter Lauridsen ønsker at udvide sin kvægbesætning på Vilslevvej 16, 6771 Gredstedbro.

Der ønskes størst mulig fleksibilitet med hensyn til sammensætningen af kvægbesætningen. Eksisterende stalde drives med en fleksibel kvægproduktion på produktionsarealet. Nakkebomsarealet medtages i kostalden som produktionsareal. Derudover sker der en renovering af den anden stald, hvor spaltegulvsbokse ændres til sengebåse med fast drænet gulv, og der etableres nyt dybstrøelsesareal.

På vegne af ansøger har Sagro den 26. november 2019 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

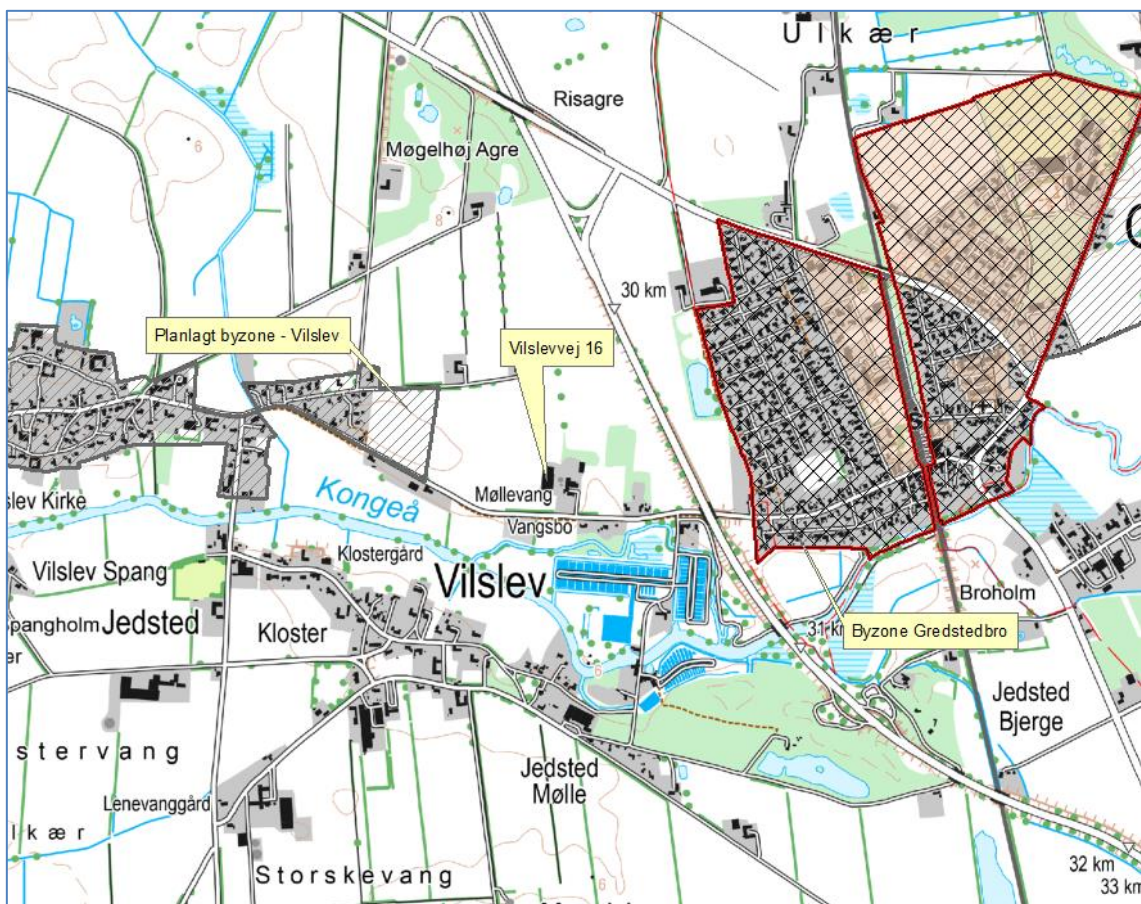
I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt løbende. Det endelige ansøgningsskema har nr. 214868 og er version 2.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "31-030-220 Landområde ved Møllevang" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 760 af 30. juli 2019 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 420 m fra eksisterende byzoneområde (Gredstedbro) og ca. 298 m fra fremtidigt byzoneområde (Vilslev). Husdyrbruget ligger ca. 380 m fra samlet bebyggelse mod sydvest (Jedsted).

Nærmeste nabobeboelse Vilslevvej 5 ligger ca. 95 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	95 m	Vilslevvej 5	50 m
Lokalplanområde	>50 m	Ingen tættere på end byzone	50 m
Byzoneområder	298 m	Vilslev	50 m
Sommerhusområde	>50 m		50 m
Naboskel	60 m	Målt fra ombygget stald til naboskel mod øst	30 m
Beboelse på samme ejendom	15 m		15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	750 m	Gredstedbro Vandværk	50 m

Ikke almen vandindvindingsanlæg	23 m/15 m	Egen markvandingsanlæg målt fra hhv. stald og plansilo	25 m
Vandløb	140 m	Røde Å	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m		15 m
Sø	165 m	Beskyttet sø mod sydsydøst	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	60 m		15 m
Kategori 1 og 2 natur	>1.000 m		10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav.

Dispensation for afstandskrav til boring

I forbindelse med etablering af ny kostald (byg. 2, jf. kort 2) og nye plansiloer (byg. 9, jf. kort 2) i 2013, blev der meddelt dispensation fra afstandskravet til egen markvandsboring (DGU nr. 131.0833), da det ikke var muligt at placere bygningerne på anden måde. Kostalden blev placeret 23 m fra boringen, og plansiloerne blev placeret 15 m fra boringen.

I nærværende miljøgodkendelse sker der kun en administrativ udvidelse af produktionsarealet i kostalden, da nakkebomsarealet (77 m²) medtages som produktionsareal i ansøgt drift.

Men da eksisterende miljøgodkendelse inkl. tillæg automatisk ophæves når nærværende miljøgodkendelse tages i brug, så meddeles der dispensation på ny.

Beregningsteknisk sker der en øget emission, eftersom produktionsarealet i stalden øges. Afstandskravet er derfor gældende. Der ændres dog reelt ikke på den drift, der er på ejendommen i dag, og der er alene tale om, hvorvidt nakkebomsarealer er medregnet eller ej. Der er således ikke tale om, at ikke udnyttede arealer i bygningen inddrages til stald. På den baggrund vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke er en øget risiko for forurening af grundvandet, og at der kan meddeles dispensation fra afstandskravet, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

En forudsætning for placering af kostalden og plansiloerne var, at boringen skulle indrettes som en råvandsstation. Dette fastholdes med vilkår.

Driftsbygninger

Den eksisterende ældre stald renoveres og udvides. Spaltegulvbokse ændres til sengebåse med fast drænet gulv og der etableres et nyt dybstrøelsesareal. Derudover vil der i den renoverede stald også være plads til mødding og foderopbevaring.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Eksisterende stald tages ud af drift	114 m ²
2	Kostald, Sengestald med fast drænet gulv og lille dybstrøelsesareal	1.5897 m ³
3	Kalveplads	48 m ²

4	Ny stald (renoveret og udvidet) inkl. møddingsplads	708 m ²
5	Maskinhus	375 m ²
6	Ældre mælkerum m.m.	39 m ²
7	Stuehus	113 m ²
8	Plansilo	173 m ²
9	Plansiloer	937 m ²
10	Mødding	79 m ²
11	Gyllebeholder	600 m ³
12	Gyllebeholder	200 m ³

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse/ændring af produktionsarealerne i og med at eksisterende stald (stald 4) renoveres. Herudover sker der en administrativ udvidelse af produktionsarealet i bygning 2 i og med eksisterende nakkebomsareal (77m²) medtages i ansøgt drift. Dette betyder udelukkende, at sengens størrelse kan reguleres efter størrelsen på dyrene uden det kræver en ny miljøgodkendelse. Det betyder derved ikke, at arealet hvor der går dyr bliver større.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
3. Kalvehytter	48	Naturlig ventilation	3 m	(#226883) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	48
2. kostald	1728	Naturlig ventilation	6 m	(#234206) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	77
				(#226887) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	25
				(#226885) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1009
4. Ny stald	754	Naturlig ventilation	6 m	(#229314) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	197
				(#229313) Flexgruppe: Alle kvæg; Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	137
Sum						1493
Nudrift						
3. Kalvehytter	48	Naturlig ventilation	3 m	(#227680) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	48
2. kostald	1728	Naturlig ventilation	6 m	(#227682) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1009
				(#227681) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	25
1. Eksisterende stalde	685	Blandet ventilation	3 m	(#229318) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	78
				(#229315) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
				(#227685) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	4	57
				(#227683) Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med riste	4	123
Sum						1370
8 års drift						
1. Eksisterende stalde	685	Blandet ventilation	3 m	(#229322) Kvier, stude, ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Bindestald med riste	4	123
				(#229321) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	4	57
				(#229320) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	30
				(#229319) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	78
Sum						288

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse samt tillæg efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide og ændre kvægbrug. Afgørelsen er meddelt i august 2010 og oktober 2013.
- Miljøtilsynsrapport fra 18.4.2018.

Produktionsarealet i nudrift er i overensstemmelse med lovlig produktion.

Ansøgt drift:

I kostalden og den nye stald er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb frit kan skiftes mellem alle kvæg. På staldsystemet med dybstrøelse kan der frit skiftes mellem alle kvæg, heste, får og geder. Staldsystemerne fastholdes med vilkår.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde (se endvidere udspecificerede tegninger af produktionsareal i bilag 3)

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretype og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Foder opbevares i plansilo, samt foderlade og maskinhus.

Drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. På husdyrbruget opbevares ensilage i 3 stk. plansiloer. Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak. I forbindelse med opbevaring af ensilage på markarealer, fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at næringsstoffer fra ensilagerester og lignende skal kunne optages af de efterfølgende afgrøder.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår. Der stilles dog vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank	Flydende				161
Gylletank	Flydende				55
Møddingsplads	Fast				79
Nudrift					
Gylletank	Flydende				161
Gylletank	Flydende				55
Møddingsplads	Fast				79
8 års drift					
Gylletank	Flydende				161
Gylletank	Flydende				55
Møddingsplads	Fast				79
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				79
Nudrift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				79
8 års drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				79

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Størrelsen på møddingspladsen forbliver uændret, men den bliver fremover under tag.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets ressourceforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	100.000 kWh	100.000 kWh
Vand	4.200 m ³	4.200 m ³
Dieselolie	5.000 l	5.000 l

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til mælkekøling, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes, lavenergipærer og ændring fra mekanisk til naturlig ventilation. Udendørs belysning har bevægelsescensor.

Vandforbruget på ejendommen anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der forventes ingen stigning i vandforbruget, da antallet af dyr forventes at forblive uændret. Husdyrbruget forsynes med vand fra offentligt vandværk.

I alle stalde anvendes der drikkekopper og drikkekar, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt. Vaskeanlæg recirkulerer vand til spuling af malkestald. Vand fra pladekøler genbruges til drikkevand til kørerne.

Der er en gammel drikkevandsboring, som ligger i gårdspladsen i hjørnet af stald 1 og stald 4. Denne boring skal sløjfes snarest muligt, jf. tidligere sag. Der stilles vilkår om dette.

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskiner i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i overjordisk tank på 1.200 liter fra 2019.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen² om indretning, etablering og drift af heraf.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte bygnings- og produktionsudvidelse. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Husdyrbruget vurderes ikke at frembringe affald ud over ovenstående affaldsfraktioner.

Ansøger har oplyst følgende:

"I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i separate affaldscontainere. Affaldscontaineren tømmes min. hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og container bestilles ved behov.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhus. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation."

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

² Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

Spildevand/restvand

Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Kort 4: Afløbsplan

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank. Det omfatter rengøringsvand, drikkevandsspild, vaskevand osv.

Vand fra befæstede areal og ensilagesiloer løber i samletank og videre til udsprinkling øst eller nord for ejendommen eller til gylletanken. Der stilles vilkår om, at der skal være bufferkapacitet på 2 måneder til opbevaring af overfladevand fra ensilagesiloer, såfremt det ikke er muligt at udsprinkle pga. frost, tøbrud eller regnskyll.

Der er ingen dræn i området.

Tagvand fra kostalden (byg. 2) ledes til stenfaskine. Tagvand fra de øvrige bygninger ledes ud på jorden.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

Der sker omrøring af 200 m³ tank hver 14. dag ved afhentning af gylle til biogas. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriftens tanke og pumper.

Kostalden og den nye/ændrede stald (byg. 2 og 4, jf. kort 2) har naturlig ventilation.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige modeller hhv. den "ny lugtvejledning" og "FMK-vejledningen". Det er den længste geneafstand der skal overholdes. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Vilslevvej 5 	0	FMK	68	68	142,8	Ja
Jedsted Klostervej 61 	0	FMK	120,9	120,9	420,5	Ja
Vilslev By, Vilslev 	0	FMK	215,1	215,1	327,3	Ja

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Vilslevvej 5. Nærmeste samlet bebyggelse er Jedsted, som ligger syd for husdyrbruget. Nærmeste byzone (planlagt byzone) ligger vest for husdyrbruget.

Jf. beregninger i ansøgningskemaet overholder husdyrbruget lugtgenekriteriet.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningssystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

I ansøgningen er den vægtede gennemsnitsafstand større end den korrigerede geneafstanden til hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzoneområde. Beskyttelsesniveauet for lugt er dermed overholdt og husdyrbruget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Støj, rystelser og transport

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malke- og køleanlæg, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transportere, m.v.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker ca. hver anden dag og varer ca. 20 min.

Indblæsning af foder vil ikke være aktuelt i fremtidig drift da foderet i stedet vil blive tippet af i foderlade. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Foderblanding sker ved plansiloanlægget. Foder blandes dagligt om formiddagen mellem 9 og 12 om vinteren og om sommeren omkring kl. 15. Det tager ca. 1 time pr. blanding.

Ensilering sker årligt i forbindelse med høst, dette sker så vidt muligt i dagtimerne, men ensileringen kan strække sig over hele døgnet, da det er en opgave, der dels er afhængig af vejret og dels gerne skal afsluttes, når den først er i gang af hensyn til kvaliteten af ensilagen.

Der forventes ikke væsentligt ændret støj fra ejendommen som følge af nærværende miljøgodkendelse, og der forventes ikke støjgener for omgivelserne i forbindelse med driften.

Der er naturlig ventilation i eksisterende kostald. I eksisterende stald som skal renoveres, er der i nudrift mekanisk ventilation. Når renovering af eksisterende stald er gennemført, vil der også være naturlig ventilation her.

Nærværende udvidelse forventes ikke at medføre væsentlige støjgener for omboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Transport

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levering/afhentning af dyr	12	12
Afhentning af mælk	365	365
Indlevering af foder / korn	17	17
Transport af grovfoder	175	175
Halmkørsel	20	40
Dieselolie	5	5
Udbringning af husdyrgødning	290	290*
Dyrlæge	30	30
Døde dyr	12	12
Renovation/affald	48	48
Øvrige	24	24
I alt	998	1.018

Tabel 7: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

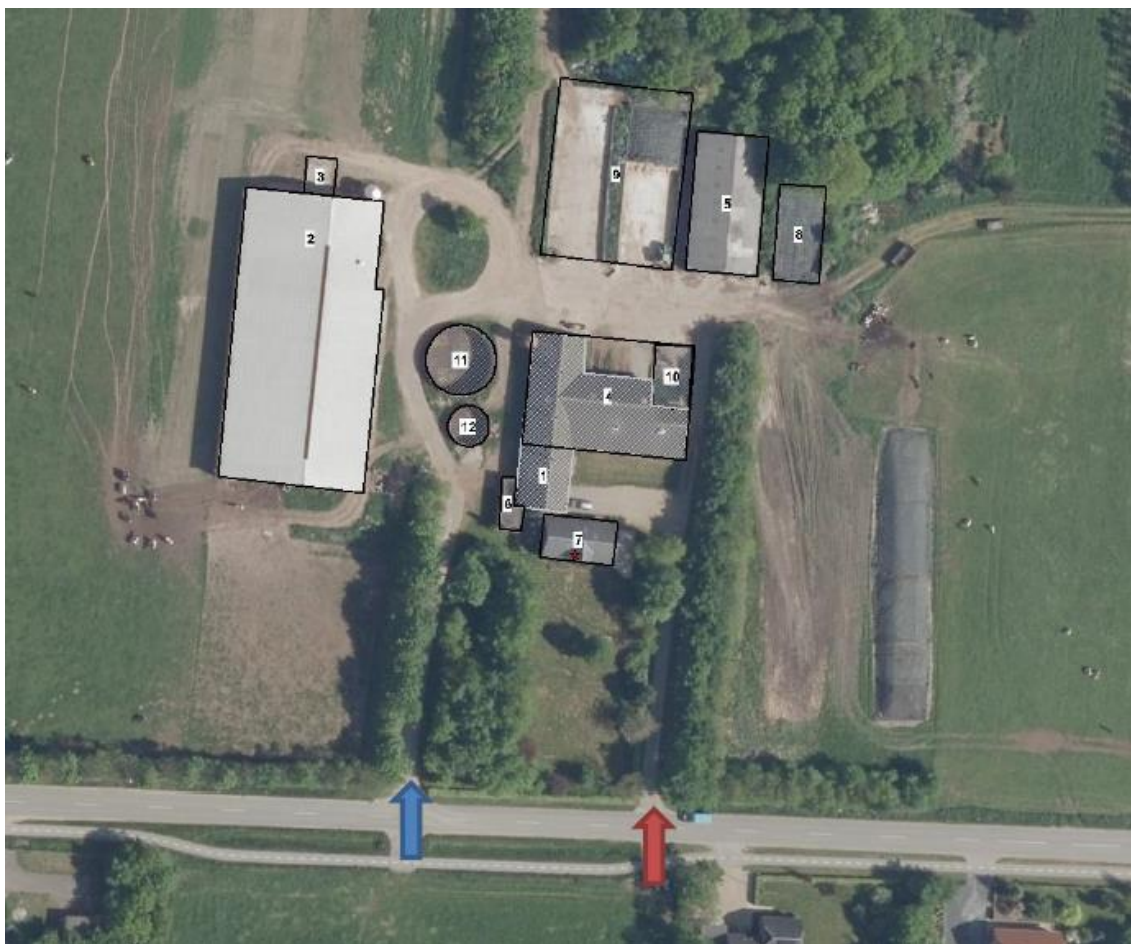
*290 heraf: 150 med lastbil, 120 med traktor på ikke off. vej og 20 med traktor på off. Vej, afhængigt af dyreholdets størrelse

Samlet set stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 998 til ca. 1.018 dvs. en stigning på 20 transporter (2 %). Stigningen skyldes primært en større halmtilkørsel.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er primært den vestligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den østlige er indkørslen til stuehuset.

Kort 5: Til- og frakørselsforhold

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transportere (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Foder tippes af i den renoverede bygning. I forbindelse med aflæsningen er der lidt støvudvikling. Da aflæsningen foregår inde i bygningen og er af kort varighed, forventes det dog ikke at give gener for omgivelserne.

Ejendommen er skærmet af et højt læhegn mod syd og øst. Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning ved småkalve samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er lys fra kostald via åbning i kip samt gardinventilation i sider. Øvrige bygninger er uden. Der er udendørs lys ved gavl på ny foderlade og ved tankrum for mælk. Der er høj læbeplantning syd for ejendommen langs Vilslevvej, desuden høj beplantning mod øst. Beplantningen skærmer udsynet til staldanlægget. Om natten er der alene orienteringslys i stalden.

Den renoverede staldbygning er afskærmet af læbeplantning og eksisterende bygninger, udvidelsen vil derfor ikke ændre ejendommens lyspåvirkning i landskabet.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det

ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager, samt vilkår om natsænkning i staldene.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet.

Hvis der er mistanke om at olie eventuelt, kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, gylleudsvivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf. 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf. 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod lavningen mod syd. Her er der mulighed for at opsamle gyllen.

Ansøgers forslag til egenkontrol

- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne er beliggende i en afstand af ca. 280 m fra Kongeåen.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terrænet. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne er beliggende mere end 100 m fra Kongeåen og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har oplyst, at ved et eventuelt gylleudslip vil gyllen samles i en lavning på marken syd for ejendommen. Gyllen vil herefter kunne opsamles i lavningen med slamsuger eller lignende og vil således ikke løbe til Kongeåen.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har tidligere udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side

placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Om byggeriet har ansøger oplyst følgende: Til/ombygningen får samme højde som nuværende gamle stald. Taget udføres med skifferplader som nu, dog vil hele tagfladen hælde 15 grader med syd og blive 200 m² større. Der etableres naturlig ventilation i stedet for 5 ventilatorer.

Området er i kommuneplan 18 – 30 udpeget som værdifuldt landskab, hvor nødvendigt byggeri og anlæg skal tilpasses landskabet ved placering, arkitektur, materiale- og farvevalg, beplantning samt belysning.

Der vurderes ikke at være andre bindinger i kommuneplanen, som har betydningen for udformning eller placering af det ansøgte byggeri.

Der opføres en mindre tilbygning på ca. 200 m² til eksisterende bygning beliggende mellem de eksisterende bygninger og anlæg på ejendommen, hvoraf størstedelen vurderes at være skjult af disse.

Såfremt tilbygningen opføres som angivet af ansøger, dvs. tagmateriale, -farve og -højde som eksisterende bygninger, vurderes påvirkningen af landskabet at være uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes. Forudsætningerne fastholdes med vilkår.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter³, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1318,3	114,7	1433,0
Nudrift	1158,8	114,7	1273,5
8 års-drift	199,4	114,7	314,1

Tabel 8: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

³ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 1.274 kg NH₃-N/år til 1.433 NH₃-N/år

Staldsystemerne består af fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, og visse steder er der dybstrøelse.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter. Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at tilladelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes tilladelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder omkring anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Baggrundsbelastningen med luftbåret kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring anlægget er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 13,9 kg N/ha/år.

Husdyrbrugloven fastlægger et beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omgivende naturlokaliteter. Jf. gældende klagenævnspraksis (Eksempelvis NMK-132-00091 og NMK-132-00109) er dette tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omgivende naturlokaliteter. I helt særlige tilfælde, ved fejlagtig eller utilstrækkelig naturkortlægning, kan der være behov for at foretage en konkret vurdering af de stedlige forhold.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 6).

Kort 6: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, antallet af andre husdyrbrug der bidrager kumulativt, samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1 Sø	0,2	0,3	Ej kategori	Ej relevant	Intet
2 Eng	0,1	0,1	Ej kategori	Ej relevant	Intet
3 Eng	0,4	0,4	Ej kategori	Ej relevant	Intet
4 Eng	0,2	0,2	Ej kategori	Ej relevant	Intet

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§26-29.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Der er ingen kategori 1-, 2- eller 3-natur indenfor 1.000 meter af anlægget. Det vurderes på baggrund af de beregnede ammoniakdepositioner på nærliggende natur fra anlægget, at ammoniakdeposition på kategori-natur mere end 1000 meter fra anlægget vil være under 0,2 kg N/ha/år.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt, og at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen, samtidig vurderes det, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af omgivende lokaliteter.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om sø og fersk eng.

Naturtypen sø er registreret indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 6). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For fersk eng gælder, at Esbjerg Kommune ikke har registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagensævningspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der kendskab til bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Det drejer sig om Grøn Kølleguldsmed. Da der, som det fremgår af ovenstående, ikke forventes at ske væsentlig påvirkning af de lokaliteter arterne bruger som yngle- eller rastesteder, vurderes det, at beskyttelseshensynet til arten ikke er tilsidesat. Det bemærkes, mht. den pågældende art, at den yngler i strømmende vand (Konge Å) hvorfor en lokal ammoniakpåvirkning vil være uden betydning for arten.

Der henvises til tilladelsens afsnit om bilag IV arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning. Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 0,2 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 80 – Konge Å og 1,8 km til fuglebeskyttelsesområde nr. 51 – Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb.

Habitatområdet modtager en totaldeposition på 0,4 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,4 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddensee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Tilladelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Med hensyn til ovennævnte fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område, vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre påvirkning af de fuglearter områderne skal beskytte (udpegningsgrundlaget fremgår af bilag 1). I vurderingen er der lagt vægt på, at anlægget ikke vurderes at give anledning til tilstandsændring af de omgivende naturområder og dermed levesteder for fuglene.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne tilladelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 6 km vest for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 0,2 km syd for anlægget), strandtudse (ca. 5 km vest for anlægget), løgfrø (ca. 5 km nord for anlægget), stor vandsalamander (ca. 9 km nord for anlægget) og birkemus (ca. 10 km syd for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Konge Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 1.433 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 1.433 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (se beskrivelse nedenfor)
- Dybstrøelse

I eksisterende bygning (stald 4) er der i dag spaltegulvbokse. Der vil blive lagt nye spalter og ovenpå støbes der sengebåse. Der forventes ca. 80 cm frit spalteareal bag sengebåsene. Ansøger har forespurgt, om gulvsystemet kan leve op til kravene for fast drænet gulv.

Det er afgørende at der er maksimalt 5 % lysning, at faldet mod lysningen (spalterne) skal være 1-1,5 % og at der skrubes jf. reglerne (dvs. 12 gange i døgn). Alle tre dele er helt afgørende for, at Esbjerg Kommune vil acceptere den foreslåede løsning.

Esbjerg Kommune har talt med Morten Lindgaard Jensen (nu forhenværende Se-ges) om sagen, og det var hans opfattelse, at det foreslåede gulvsystem miljømæssigt set vil være lige så godt, som et 'almindeligt' fast drænet gulv med dræn i midten.

Esbjerg Kommune tager udgangspunkt i at der er ca. 2,6 meter fra spalterne til foderbord – teknologibladet har som standard 2 meter fast gulv på hver side af drænet. De 60 cm mener Esbjerg Kommune godt kan forsvares, da dræningen vil være meget god med de 80 cm spalter.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at det valgte gulvsystem lever op til kravene for fast drænet gulv.

De valgte staldsystemer fastholdes med vilkår.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der kommet bemærkninger fra beboer på Vilslevvej 3, 6771 Gredstedbro.

Han er bekymret for om udvidelsen vil give anledning til forværrede lugtgener og øget algevækst på hus og fliser. Han er desuden i tvivl om, at ammoniakfordampningen fra det nærliggende dambrug er med i kommunen beregning for hele området.

Esbjerg Kommunes (EK) kommentarer:

Der kan forekomme lugtgener fra husdyrbruget, men når ansøgningssystemet beregner, at lugtgenegrænsen er overholdt, så vurderes lugtgenerne ikke at være væsentlige, og dermed kan der gives tilladelse til det ansøgte.

I andre afgørelser der er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet har klagenævnet bl.a. skrevet følgende omkring algevækst:

"Med hensyn til klagepunktet vedrørende algevækst kan det oplyses, at Miljøklagenævnet betragter algevækst på hustage m.v. som en gene af overvejende æstetisk karakter. Nævnet finder derfor ikke, at eventuelt forøget algevækst i sig selv kan begrunde yderligere vilkår til begrænsning af ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget."

EK har i sin vurdering af ammoniakbelastningen af omgivende natur, henholdt sig til den vurderingsramme, herunder beskyttelsesniveau, som findes i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelse. Der er ikke i husdyrloven krav om vurdering af ammoniak fra andre kilder end husdyrbrug. Det er en statslig styrelse der foretager beregning/måling af ammoniakdepositionen på landsplan og kommunevis, som bl.a. benyttes i forbindelse med husdyrbrugloven.

Såfremt der opleves lugtgener fra dambruget, skal der rettes henvendelse til Esbjerg Kommune, Industrimiljø & Affald.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 80 Kongeå

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn

7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

7230 Rigkær

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med " "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)

Birkemus (*betulina*)

Odder (*Lutra lutra*)

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Alle andre arter af hvaler (*Cetacea* spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)

Uægte karett (Caretta caretta)"
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfrø (Pelobates fuscus)
Løvfrø (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)
Springfrø (Rana dalmatina)
Strandtudse (Bufo calamita)
Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter

Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
Eremit (Osmoderma eremit)
Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)
Stor kærguldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
Grøn køleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter

Enkelt månerude (Botrychium simplex)
Vandranke (Luronium natans)
Liden Najade (Najas flexilis)
Fruesco (Cypripedium calceolus)
Mygblomst (Liparis loeselii)
Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Bilag 2:

Skærpet krav til indretning af boring ved dispensation.

Bringen skal indrettes som en råvandsstation. Råvandsstationen kan evt. indrettes som en installationsbrønd af beton.

Installationsbrønden skal være udført med tætte sider og tæt bund og med fald mod tæt sump uden afløb. Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte. Der må ikke stå frit vand omkring forerørgsgennemføringen.

Installationsbrønden skal have et mindste indvendigt tværmål på 1,25 m og en indvendig frihøjde på mindst 1,3 m. Den skal være forsynet med istøbte stige trin eller sikkerhedsstige for at lette vedligehold, tilsyn og evt. tømning af sump.

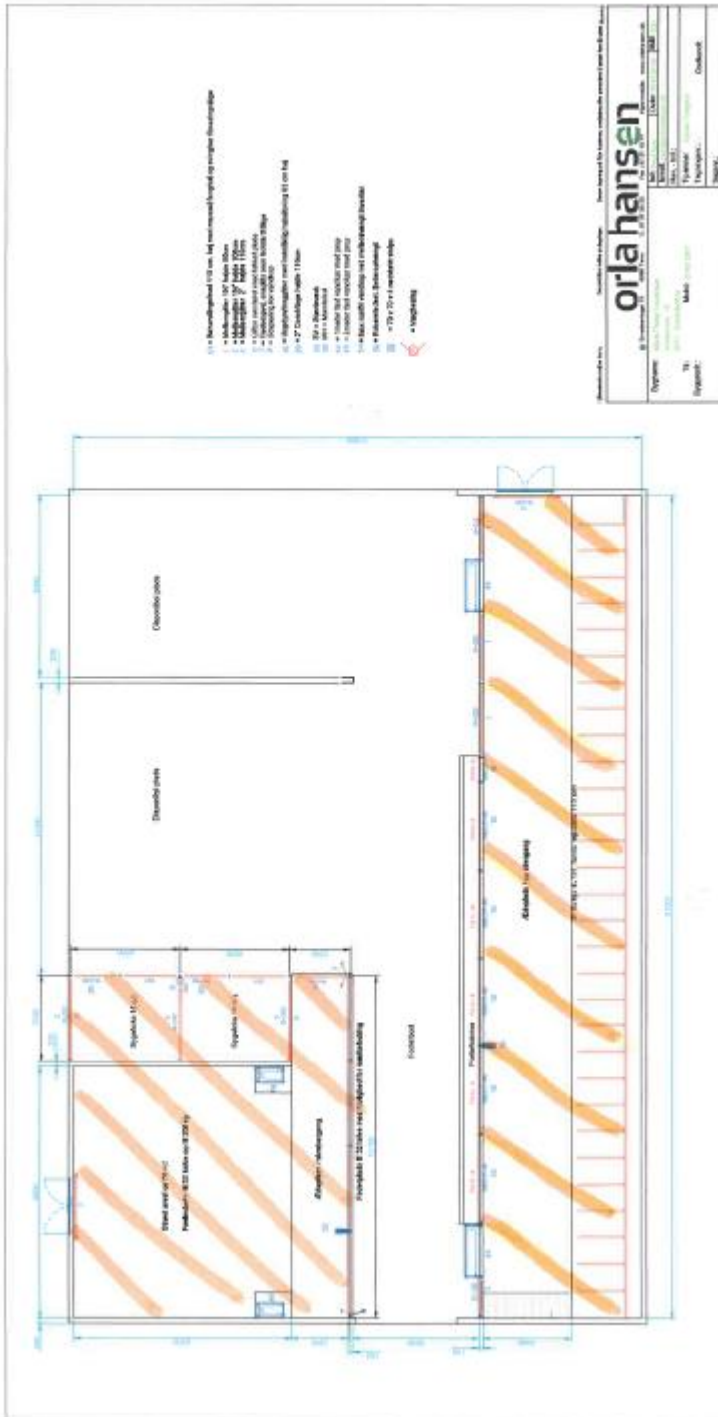
Overkanten af installationsbrønden skal være beliggende mindst 0,5 m over det omgivende terræn.

Terrænet/belægningen skal have fald bort fra installationsbrønden i en radius af mindst 5 m og med et fald på min. 40 ‰ og udført af tæt kørefast materiale.

Installationsbrønden skal være frostbeskyttet enten ved at være nedgravet til mindst 1,0 m under terræn eller ved jordopfyldning, hvis overfladevand eller høj grundvandsstand hindrer nedgravning.

Bunden af installationsbrønden må ikke nedgraves dybere end højeste vandstand.

Installationsbrønden skal være forsynet med tætsluttende dæksel evt. med nedgangslem og være således indrettet, at regn og smeltevand ikke kan trænge ind i brønden.

orla hansen
 Arkitektfirmaet
 Nørre Allé 11, 8000 Århus N
 Tlf. 86 42 42 42
 Fax 86 42 42 43
 E-mail: orla@orlahansen.dk
 www.orlahansen.dk

Bygning: Bygning
 Til: Bygning
 Bygghøjde: Bygning

Dato: Dato
 Udarbejdet af: Udarbejdet af
 Godkendt af: Godkendt af

Bygning 4

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk